

V

(Vélemények)

A VERSENYPOLITIKA VÉGREHAJTÁSÁRA VONATKOZÓ ELJÁRÁSOK

BIZOTTSÁG

ÁLLAMI TÁMOGATÁS – LENGYELORSZÁG

Állami támogatás C 43/07 (ex N 64/07) – Szerkezetátalakítási támogatás a Huta Stalowa Wola – BIS részére**Felhívás észrevételek benyújtására az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése értelmében**

(EGT-vonatkozású szöveg)

(2007/C 298/07)

2007. október 10-én kelt levelében – melynek hiteles nyelvű másolata az ezen összefoglalót követő oldalakon található – a Bizottság értesítette Lengyelországot az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást megindításáról a fent említett támogatással kapcsolatban.

Az érdekelt felek a bizottsági eljárás tárgyát képező támogatásra vonatkozó észrevételeiket az ezen összefoglaló és az ezt követő levél közzétételét követő egy hónapon belül az alábbi címre nyújthatják be:

European Commission (Európai Bizottság)
Directorate-General for Competition (Versenypolitikai Főigazgatóság)
State Aid Greffe (Állami Támogatások Hivatala)
Rue de la Loi/Wetstraat, 200
B-1049 Brussels (Brüsszel)
Fax: (32-2) 296 12 42

Ezeket az észrevételeket közlik Lengyelországgal. Az észrevételeket benyújtó érdekelt felek írásban, kérésüket megindokolva kérhetik személyazonosságuk bizalmas kezelését.

AZ ÖSSZEFOGLALÁS SZÖVEGE

ELJÁRÁS

2006. december 20-án a Bizottság határozatot hozott, amelyben a 2006. februári keltezésű, Lengyelország által 2006. márciusában benyújtott szerkezetátalakítási terv alapján jóváhagyta a Huta Stalowa Wola S.A. (a továbbiakban: HSW) számára nyújtandó szerkezetátalakítási támogatást. A lengyel hatóságok a terv 2006. novemberi keltezésű újabb változatát jelentették be 2007. február 2-án, azaz azt követően, hogy az eredeti végleges változat már elfogadásra került.

A KEDVEZMÉNYEZETT, VALAMINT A SZERKEZETÁTALAKÍTÁSI TERVBEN VÉGREHAJTOTT VÁLTOZTATÁSOK LEÍRÁSA

A HSW, a támogatás kedvezményezettje a HSW Capital Group anyavállalata, amelynek székhelye Stalowa Wolában található.

1991-ben részvénytársasággá alakult. A részvényeknek közel 87,6 %-át ⁽¹⁾ az ARP-vel közösen az állam birtokolja, 4,7 % dolgozói tulajdonban van, és a fennmaradó részvényesi tulajdon sem az állami, sem a magánszektor esetében nem haladja meg a 3 %-ot. A HSW építkezéshez használt felszerelést-gépeket, illetve katonai felszerelést állít elő. Acélt azonban nem gyárt.

A szerkezetátalakítási tervben a legfontosabb közölt változtatás egy adósság-részvény swapügylet: ahelyett, hogy a HSW visszafizetne két kölcsönt, amelyeket a csatlakozás előtt kapott az ARP-től, valamint e kölcsönök kamatait, az ARP a tartozás névértékét részvényre váltja és így a HSW részvényesévé válik. E művelet megváltoztatja az állami támogatás *formáját*, mivel a HSW ahelyett, hogy arra lett volna kötelezve, hogy 97,9 millió PLN-t visszafizessen az ARP-nek (az összesen

⁽¹⁾ Az eredeti határozat meghozatala idején, 2006. decemberében, ez az arány még csak 76 % volt.

75 millió PLN-t kitevő eredeti két kölcsönt, valamint 22,9 millió PLN kamatot), 75 millió PLN értékben részvényeket bocsátott ki, amelyeket az ARP átvett. Az ARP az átváltást már végre is hajtotta, figyelmen kívül hagyva a várakozási záradékot.

ÉRTÉKELÉS

Mivel Lengyelország egyrészt nem nyújtotta be a Bizottságnak a nyílt hivatalos eljárás során a szerkezetátalakítási terv újabb változatát, amely már 2006. novemberének elején létezett, másrészt nem is tájékoztatta a Bizottságot arról, hogy új változat készül, a Bizottság visszavonhatja döntését, ha ezt nem megfelelő információk alapján hozta.

Az előzetes végleges határozat alapján, valamint a szerkezetátalakítási tervben végrehajtott változtatások alapján a Bizottság megállapította, hogy Lengyelország európai uniós csatlakozását megelőzően számos intézkedést hoztak a kedvezményezett javára, és ezek nem alkalmazhatók a csatlakozás után. Ezek az intézkedések a Bizottság hatáskörén kívül esnek, ezért a Bizottság nem végzi el az állami támogatás összeegyeztethetőségének értékelését az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerint. Továbbá a Bizottság véleménye szerint a fennmaradó intézkedéseket nem a csatlakozás előtt hozták, mostanáig nem hagyták őket jóvá, és így ezek a bejelentés tárgyát képező támogatás kategóriájába esnek.

Ezen intézkedésekre vonatkozóan a Bizottság úgy tekinti, hogy ezek az EK-Szerződés 87. cikkének (1) bekezdése értelmében állami támogatást jelentenek. A Bizottság ezt a támogatást a nehézséggel küzdő cégeknek nyújtott megmentési és szerkezetátalakítási támogatásokról szóló 2004. évi iránymutatás alapján vizsgálta.

A Bizottság úgy határozott, elindítja az EK-Szerződés 88. cikkének (2) bekezdése szerinti eljárást, mivel kétségei merültek fel, hogy teljesül-e a szerkezetátalakítási támogatás jóváhagyásának minden feltétele, különösen hogy:

- a szerkezetátalakítási tervek a kedvezményezett hosszú távú életképességének helyreállításához vezetnek-e, mivel a kedvezményezett igen jelentős mértékben ki van téve a valutaárfolyam-ingadozásból eredő kockázatnak,
- elkerülnek-e a verseny indokolatlan torzulását, mivel a tervezett, illetve a megkezdett kompenzációs intézkedések nem tűnnek elégségesnek, ha a Bizottság úgy ítéli meg, hogy a támogatási összeg magasabb, illetve a támogatás versenyt torzító hatása jelentősebb lett,
- a támogatás nyújtását szigorúan a szerkezetátalakításhoz szükséges legalacsonyabb összegre korlátozták-e, mivel az adósság-részvény swapügylet által létrehozott további készpénzjuttatást a lengyel hatóságok nem indokolták kellőképpen.

E kétségek eloszlatása érdekében felszólították Lengyelországot, hogy szolgáltasson bővebb információt.

A LEVÉL SZÖVEGE

„Komisja pragnie poinformować Polskę, że po przeanalizowaniu informacji dostarczonych przez polskie władze w kwestii modyfikacji planu restrukturyzacji, o którym mowa powyżej, podjęła decyzję o wszczęciu procedury ustanowionej w art. 88 ust. 2 Traktatu WE.

I. PROCEDURA

- (1) W dniu 20 grudnia 2006 r. Komisja podjęła decyzję o zatwierdzeniu pomocy restrukturyzacyjnej na rzecz Huty Stalowa Wola S.A. (zwanej dalej »HSW«) ⁽²⁾. Analiza Komisji wykazała, że część pomocy została udzielona przed datą przystąpienia Polski do UE, a część po tej dacie.
- (2) Komisja podjęła pozytywną decyzję (»decyzja pierwotna«) na podstawie planu restrukturyzacji z lutego 2006 r. (»plan lutowy«), przedłożonego przez Polskę w dniu 9 marca 2006 r. Polskie władze zgłosiły zaktualizowaną wersję planu z listopada 2006 r. (»plan listopadowy«) w dniu 2 lutego 2007 r., tzn. już po przyjęciu decyzji pierwotnej. Polskie władze utrzymują, że z przyczyn administracyjnych nie były w stanie zgłosić modyfikacji planu wcześniej ⁽³⁾. Komisja zwraca uwagę na fakt, że podczas pierwotnego formalnego postępowania wyjaśniającego, polskie władze nie ostrzegły Komisji o przygotowywanych lub już przyjętych modyfikacjach planu. Komisja przyjmuje, że polskie władze były informowane o opracowaniu i przyjęciu planu z listopada 2006 r., ponieważ Minister — Skarbu Państwa jest jednym z członków rady nadzorczej spółki.
- (3) W dniu 29 marca 2007 r. Komisja zwróciła się o dodatkowe informacje na temat zmian w planie restrukturyzacji, które polskie władze przedłożyły w dniu 30 kwietnia 2007 r. W dniu 21 maja 2007 r. Komisja zwróciła się do polskich władz o dalsze informacje. Polskie władze przedłożyły je w dniu 5 czerwca 2007 r. Dnia 7 czerwca 2007 r. w Brukseli odbyło się spotkanie służb Komisji, polskich władz i zarządu HSW. Po spotkaniu Komisja przesłała polskim władzom w dniu 22 czerwca 2007 r. pismo z prośbą o przekazanie dodatkowych informacji. Polskie władze przesyłały odpowiedź w piśmie z dnia 13 lipca 2007 r. Komisja kolejny raz zwróciła się o informacje w dniu 13 września 2007 r. i otrzymała odpowiedź polskich władz w dniu 19 września 2007 r.

II. OPIS BENEFICJENTA ORAZ ZMIAN W PLANIE RESTRUKTURYZACJI

II.1. Beneficjent

- (4) Beneficjent pomocy — HSW S.A. — jest spółką dominującą w grupie kapitałowej HSW z siedzibą w Stalowej Woli, położonej w województwie podkarpackim. Region ten kwalifikuje się do objęcia pomocą na podstawie art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE. Spółki wchodzące w skład grupy kapitałowej HSW dostarczają sobie wzajemnie materiały i usługi.
- (5) W 1995 r. dawna spółka zależna HSW, Dressta Sp. z o.o., podpisała z HSW 12-letnią umowę, na mocy której Dressta Sp. z o.o. przejęła na ten okres licencje oraz składniki majątku związane ze sprzedażą produktów HSW na rynkach zagranicznych. Plan listopadowy przewidywał, że w dniu 1 lipca 2007 r. dojdzie do połączenia Dressta Sp. z o.o. i HSW.

⁽²⁾ Dz.U. L 112 z 3.4.2007, str. 67.

⁽³⁾ Zarząd HSW przyjął nowy plan restrukturyzacji już w dniu 7 listopada 2006 r. W dniu 8 grudnia 2006 r. rada nadzorcza HSW zatwierdziła plan — co zdaniem polskich władz oznaczało, że plan mógł być traktowany jako ostateczny. Plan został przekazany do polskiego urzędu ochrony konkurencji (UOKiK) w dniu 13 grudnia 2006 r.

- (6) HSW została założona w 1937 r. i początkowo produkowała armaty oraz stal szlachetną. Huta nie jest jednak producentem stali. W 1991 r. została przekształcona w spółkę akcyjną. Blisko 87,6 % (*) akcji znajduje się w posiadaniu Skarbu Państwa i Agencji Rozwoju Przemysłu S.A. (zwanej dalej »ARP«), 4,7 % należy do pracowników, a pozostałe do akcjonariuszy, zarówno prywatnych jak i publicznych, przy czym żaden z nich nie posiada więcej niż 3 % akcji. HSW jest producentem sprzętu i maszyn budowlanych oraz sprzętu wojskowego.
- (7) Do zakończenia restrukturyzacji w styczniu 2008 r. HSW zamierza ograniczyć zatrudnienie, które w pod koniec roku 2002 wynosiło 3 173 pracowników, do poziomu 2 378 pracowników (*).
- (8) Głównymi konkurentami HSW są: Caterpillar Inc., Komatsu, Volvo CE, Terex, Case New Holland (CNH), JCB, Liebherr, Centrum Maszyn Budowlanych (CMB) oraz John Deere. Na rynku światowym największą rolę odgrywają dwa przedsiębiorstwa — Caterpillar i Komatsu. Najważniejszym rynkiem sprzedaży pod względem chłonności i wielkości jest rynek północnoamerykański, a zwłaszcza USA.

II.2. Zmiany w planie restrukturyzacji

- (9) Polskie władze poinformowały Komisję o zmianach w planie restrukturyzacji, które, zdaniem polskich władz, nie powinny wpłynąć na kwotę pomocy państwa oraz pozostają w zgodności z pkt 52 Wytucznych wspólnotowych dotyczących pomocy państwa w celu ratowania i restrukturyzacji zagrożonych przedsiębiorstw (*) («wytuczne»). Główna modyfikacja polega na zmianie formy pomocy. Inne zmiany polegają na odroczeniu procesu restrukturyzacji organizacyjnej oraz decyzji o przeprowadzeniu mniej ambitnego programu restrukturyzacji zatrudnienia. Zdaniem polskich władz, zmiany te spełniają wszystkie cztery kryteria zawarte w pkt 52.

Odroczenie procesu restrukturyzacji organizacyjnej

— Połączenie HSW z HSW-Trading

- (10) Polskie władze podkreśliły, że jednym z zasadniczych problemów, z którymi boryka się spółka, jest przestarzała struktura organizacyjna. W celu rozwiązania tego problemu oddzielono część przedsiębiorstwa bezpośrednio związaną z produkcją (HSW-Trading) od części przeznaczonych na sprzedaż. W związku z tym HSW utworzyło tymczasową niezależną spółkę HSW-Trading. Zgodnie z planem lutowym spółki miały się połączyć w dniu 1 lipca 2006 r. W planie listopadowym polskie władze poinformowały Komisję, że do połączenia dojdzie w dniu 31 marca 2007 r.

(*) Udział ten wzrósł z poziomu 76 % w grudniu 2006 r., kiedy to podejmowano decyzję pierwotną.

(*) Plan listopadowy przewidywał zmniejszenie stanu zatrudnienia do poziomu 2100 pracowników.

(*) Dz.U. C 244 z 1.10.2004, str. 2–17.

— Połączenie HSW z Dressta

- (11) Ponieważ HSW-Trading było również akcjonariuszem Dressta, odroczenie połączenia HSW z HSW-Trading opóźniło przejście Dressty przez HSW, co, zgodnie z planem listopadowym, miało nastąpić w dniu 1 lipca 2007 r.

Mniej ambitny program restrukturyzacji zatrudnienia

- (12) W planie listopadowym zmodyfikowano program restrukturyzacji zatrudnienia: w porównaniu z planem lutowym przewidziano mniejszą redukcję miejsc pracy. Plan listopadowy przewiduje zatrudnienie na poziomie 2 378 pracowników, podczas gdy w poprzedniej wersji była mowa o zmniejszeniu zatrudnienia do poziomu 2 100 pracowników. Zdaniem polskich władz wynika to z trudności związanych ze sprzedażą części spółki zajmujących się świadczeniem usług. Twierdzą one, że ta część działalności nie przynosi strat.

Konwersja zadłużenia na akcje

- (13) Najważniejsza zmiana przewidziana w planie restrukturyzacji polega na konwersji zadłużenia na kapitał zakładowy: HSW nie będzie musiała zwracać dwóch pożyczek udzielonych przez ARP w 2003 r. i 2004 r. ani odsetek od tych pożyczek (*) — zamiast tego ARP dokona konwersji nominalnego zadłużenia na akcje, stając się tym samym akcjonariuszem HSW. Komisja zwraca uwagę na fakt, że w decyzji pierwotnej uznano, że element pomocy zawarty w tych dwóch pożyczkach odpowiada 100 % kwoty głównej pożyczek, tzn. łącznie 75 mln PLN.
- (14) W planie lutowym, niezdykontowana wartość środków pieniężnych przeznaczona na zwrot dwóch pożyczek udzielonych przez ARP została obliczona na 119 mln PLN.
- (15) Zdaniem polskich władz, do momentu konwersji pożyczek ARP na akcje HSW, z sumy 119 mln PLN beneficjent zwrócił ARP kwotę 21,1 mln PLN narosłych odsetek.
- (16) Nominalna kwota odsetek pozostałych do zwrotu w przypadku nieprzeprowadzenia konwersji wyniosłaby 22,9 mln PLN.
- (17) Operacja ta prowadzi do zmiany formy pomocy państwa, ponieważ HSW została zwolniona z obowiązku zwrotu na rzecz ARP kolejnych 97,9 mln PLN (dwie pierwotne pożyczki wynoszące łącznie 75 mln PLN oraz 22,9 niespłaconych odsetek), dzięki wyemitowaniu akcji na kwotę 75 mln PLN, które zostały przejęte przez ARP. Zdaniem polskich władz konwersja została przeprowadzona już w dniu 2 lipca 2007 r. Oznacza to, że doszło do naruszenia klauzuli zawieszającej (*standtstill*).

(*) Chodzi o odsetki narosłe do tej pory oraz odsetki, które narosną w przyszłości do daty upływu terminu pierwotnie wyznaczonego na spłatę pożyczki.

- (18) Powyższa konwersja zadłużenia na akcje prowadzi do uwolnienia aktywów, które służyły jako zabezpieczenie pożyczek. Tym samym poprawia się płynność finansowa beneficjenta, umożliwiając mu zaciąganie dalszych pożyczek i kredytów. W ujęciu rachunkowym, konwersja zadłużenia na kapitał ma niżej opisane skutki dla bilansu HSW. Beneficjent dysponuje większymi aktywami, ponieważ nie musi przeznaczać dostępnych środków finansowych na spłatę pożyczek. Zwiększyły się również pasywa w bilansie HSW, ponieważ w obecnej sytuacji pozycje bilansu dotyczące pożyczek nie »znikną« po spłacie tych ostatnich, ale zostaną zamienione na akcje. Konsekwencją tego kroku jest również wzrost udziału kapitału własnego w sumie bilansowej poprawiający wskaźnik zadłużenia oraz zdolność kredytową HSW, umożliwiając jej łatwiejsze pozyskiwanie nowych środków finansowych.

II.3. Opis środków pomocy państwa

- (19) W decyzji pierwotnej przedstawiono różne środki w oparciu o wartości przedłożone przez polskie władze (wartości nominalne oraz kwota pomocy). W poniższych tabelach Komisja uwzględniła dodatkowo konwersję zadłużenia na akcje.

Tabela 1

Pomoc przyznana przed dniem 30 kwietnia 2004 r. (tys. PLN)

Nr	Podana data umowy lub decyzji	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
1.	12.12.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Umorzenie podatku VAT za wrzesień 2002 r.	1 047,5	1 047,5
2.	15.9.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Układ w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za grudzień 2002 r.	4 769,8	155,0
3.	15.9.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za marzec 2003 r.	1 771,8	52,2
4.	15.9.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za maj 2003 r.	2 175,2	77,4
5.	15.9.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku PIT za marzec 2003 r.	623,3	16,0
6.	15.9.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku PIT za maj 2003 r.	463,4	5,0
7.	4.2.2003	Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Oddział w Rzeszowie	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty należności z tytułu składek za okres czerwiec — październik 2002 r.	6 252,1	1 211,6
8.	28.8.2003	Agencja Rozwoju Przemysłu (ARP)	Pożyczka	40 000,0 (*)	40 000,0 (*)
9.	15.9.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za czerwiec 2002 r.	696,9	77,1
10.	15.9.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Odroczenie terminu spłaty raty podatku PIT za lipiec 2002 r.	183,9	15,3
11.	15.9.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Zmiana terminów spłaty rat podatku PIT za sierpień 2002 r.	211,5	26,8
12.	2.12.2003	Urząd Skarbowy w Stalowej Woli	Porozumienie w sprawie rozłożenia na raty spłaty podatku VAT za sierpień 2002 r.	655,5	49,3
13.	5.9.2003	Urząd Miasta Stalowa Wola	Rozłożenie na raty opłat z tytułu użytkowania wieczystego	172,7	8,0
14.	21.3.2003	Urząd Miasta i Gminy Nisko	Rozłożenie na raty opłat z tytułu użytkowania wieczystego	20,5	0,3

Nr	Podana data umowy lub decyzji	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
15.	30.4.2004	Agencja Rozwoju Przemysłu (ARP)	Pożyczka	35 000,0 (*)	35 000,0 (*)
16.	30.4.2004	Ministerstwo Skarbu Państwa	Podwyższenie kapitału zakładowego	40 000,0	40 000,0
17.	7.11.2003	Ministerstwo Nauki i Informatyzacji	Dotacja	637,0	465,0
18.	20.5.2003	Urząd Miasta Stalowa Wola	Zwrot wydatków	3,3	2,4
19.	20.5.2003	Urząd Miasta Stalowa Wola	Zwrot wydatków	3,3	2,4
20.	6.12.2002	Podkarpacka Izba Skarbowa	Umorzenie zaległości z tytułu podatku VAT	1210	1210
21.	6.12.2002	Rada Miasta Stalowa Wola	Umorzenie zaległości z tytułu podatku od nieruchomości	496,8	496,8
22.	11.12.2002	Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Oddział w Rzeszowie	Umorzenie niezapłaconych składek wraz z odsetkami	11 088,1	11 088,1
Suma I				72 482,6 (*)	56 006,2 (*)

(*) Kwoty związane z dwiema pożyczkami, które zostały przekształcone na akcje nie są już uwzględniane w sumie całkowitej w Tabeli 1.

Tabela 2

Pomoc udzielona po dniu 30 kwietnia 2004 r. na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy (tys. PLN)

Nr	Data przeniesienia aktywów i pasywów na rzecz Operatora	Rodzaj restrukturyzowanych należności	Kwota nominalna	Kwota pomocy
23.	20.6.2005	Restrukturyzacja należności z tytułu podatku VAT i podatku PIT	10 696,6	Polskie władze nie podały kwoty pomocy
24.	20.6.2005	Restrukturyzacja należności z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska wraz z odsetkami	5 826,5	jw.
25.	20.6.2005	Restrukturyzacja należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne (ZUS) wraz z odsetkami oraz opłatami prolongacyjnymi	7 333,2	jw.
26.	20.6.2005	Restrukturyzacja należności z tytułu składek na rzecz Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) wraz z odsetkami	996,5	jw.
27.	20.6.2005	Restrukturyzacja należności z tytułu podatku od nieruchomości, od września 2002 r. do czerwca 2003 r., na rzecz Rady Miasta Stalowa Wola	3 044,3	jw.
Suma 2			27 897,1	19 293,7 (8)

(8) Polskie władze nie przedstawiły informacji o ekwiwalencie pomocy w przypadku tego środka. Kwotę pomocy obliczono przyjmując, że 30,84 % zobowiązań zrestrukturyzowanych na podstawie znowelizowanej ustawy z dnia 30 października 2002 r. o pomocy publicznej dla przedsiębiorców o szczególnym znaczeniu dla rynku pracy, zostanie zwrócone wierzycielom z wpływów uzyskanych ze sprzedaży majątku beneficjenta w trybie procedury przewidzianej w tej ustawie. Poziom 30,84 % przyjęto w zmienionej decyzji o restrukturyzacji z dnia 17 czerwca 2005 r. Umorzona kwota wyniesie wówczas 69,16 % całkowitej kwoty zobowiązań. Ekwiwalent pomocy odpowiada 100 % wartości umorzonych zobowiązań.

Tabela 3

Pomoc przyznana po dniu 30 kwietnia 2004 r. (tys. PLN)

Nr	Podany termin wypłaty środków	Organ przyznający pomoc	Forma pomocy	Kwota nominalna	Kwota pomocy
28.	21.12.2004-19.10.2005	Różne organy	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych	22 094,4	0,259
29.	25.4.2005	Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS), Oddział w Rzeszowie	Odroczenie spłaty zobowiązań publiczno-prawnych	16 386,2	0,0
30.	2.7.2007	Agencja Rozwoju Przemysłu (ARP)	Konwersja zadłużenia na akcje powodująca podwyższenie kapitału HSW	75 000,0	97 900,0
Suma 3				113 480,6	97 900,3
Suma całkowita				213 860,3	173 200,2

- (20) Organy przyznające pomoc państwa to: Ministerstwo Skarbu Państwa, Ministerstwo Nauki i Informatyzacji, urzędy skarbowe, władze lokalne, Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON), izby skarbowe oraz Agencja Rozwoju Przemysłu (ARP).

Wykorzystanie dodatkowych środków pieniężnych

- (21) Zdaniem polskich władz, dzięki konwersji zadłużenia na akcje HSW zdoła zgromadzić zasoby niezbędne do prawidłowego funkcjonowania na rynku oraz konieczne przyszłe inwestycje. Polskie władze zaznaczyły, że z kwoty [...] (*) PLN:
- [...] PLN zostanie wykorzystane na modernizację sprzętu i dodatkowe inwestycje, niezbędne, zdaniem polskich władz, do przywrócenia rentowności HSW;
 - [...] PLN potrzebne jest na pokrycie dodatkowych kosztów związanych z odroczeniem połączenia HSW z HSW-Trading, które zwiększyło koszty programu restrukturyzacji zatrudnienia;
 - [...] PLN zostanie przeznaczone na sfinansowanie dodatkowej kumulacji zasobów oraz pokrycie zwiększonych należności w związku z wydłużeniem terminu wymagalności faktur dla klientów oraz skróceniem terminu zapłaty na rzecz dostawców.
 - [...] PLN zostanie wykorzystane na sfinansowanie dodatkowych kredytów komercyjnych.
- (22) Polskie władze podkreślają fakt, że dodatkowe środki pieniężne nie zostaną przeznaczone na zakup dodatkowych mocy produkcyjnych, co stałoby w jawnej sprzeczności z pkt 45 wytycznych.
- (23) Uzasadniając zapotrzebowanie na dodatkowe środki polskie władze wyjaśniły, że konkurencja na rynku maszyn budowlanych nasiliła się, tzn. konkurenci HSW wyznaczają swoim klientom dłuższe terminy zapłaty faktur oraz zgadzają się na krótsze terminy zapłaty wobec swoich dostawców. Tym samym HSW potrzebuje rzekomo dodatkowo [...] środków pieniężnych na przystosowanie do nowych uwarunkowań rynkowych i odzyskanie rentowności.

III. OCENA POMOCY

III.1. Otwarcie formalnego postępowania wyjaśniającego oraz związane z tym uchylenie decyzji pierwotnej na podstawie art. 9 rozporządzenia proceduralnego

- (24) Jak wspomniano powyżej w pkt 2, w trakcie formalnego postępowania wyjaśniającego polskie władze nie przedłożyły Komisji zaktualizowanej wersji planu restrukturyzacji, przyjętej już w początkach listopada 2006 r., ani też nie poinformowały Komisji o przygotowywaniu takiej wersji.
- (25) Komisja może uchylić decyzję, która została oparta na nieprawidłowych informacjach. Kryterium to zostało w niniejszym przypadku spełnione, ponieważ Polska nie przedłożyła zaktualizowanej wersji planu restrukturyzacyjnego kiedy postępowanie było jeszcze w toku, mimo, że plan został już zatwierdzony przez właściwe organy HSW. Plan restrukturyzacji stanowi dla Komisji najważniejsze źródło informacji jeżeli chodzi o ocenę zgodności pomocy restrukturyzacyjnej ze wspólnym rynkiem. Tym samym, mimo, że plan lutowy nie był fałszywym źródłem informacji, stał się on bezprzedmiotowy z chwilą przyjęcia listopadowej wersji planu. Plan lutowy, na którym Komisja oparła decyzję pierwotną był zatem nieprawidłowym źródłem informacji. Ma to tym większe znaczenie, że w wyniku negatywnych zmian w środowisku konkurencyjnym, utrudniających przywrócenie rentowności, konieczne stało się wprowadzenie zmian w planie.
- (26) Art. 9 rozporządzenia proceduralnego stanowi, że »Komisja może cofnąć decyzję [...] po udzieleniu zainteresowanemu państwu członkowskiemu możliwości przedłożenia uwag, gdy decyzja została podjęta na podstawie nieprawidłowych informacji udzielonych w toku procedury, które były czynnikiem decydującym dla tej decyzji. Przed cofnięciem decyzji i podjęciem nowej decyzji Komisja wszczyna formalną procedurę dochodzenia zgodnie z art. 4 ust. 4. [...]«.
- (27) W celu uchylenia pierwotnej decyzji opartej na nieprawidłowych informacjach, które zdecydowały o przyjęciu tej decyzji oraz przyjęcia nowej decyzji, Komisja otwiera niniejszym pismem — na podstawie art. 9 rozporządzenia proceduralnego — formalne postępowanie wyjaśniające.

(*) Informacje poufne.

III.2. Pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1 Traktatu WE

- (28) Artykuł 87 ust. 1 Traktatu WE stanowi, że wszelka pomoc przyznawana przez państwo członkowskie lub przy użyciu zasobów państwowych w jakiejkolwiek formie, która zakłóca lub grozi zakłóceniem konkurencji poprzez sprzyjanie niektórym przedsiębiorstwom lub produkcji niektórych towarów i wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi, jest niezgodna ze wspólnym rynkiem.
- (29) W decyzji Komisji o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego⁽⁸⁾ obie pożyczki zostały uznane za pomoc państwa udzieloną przed przystąpieniem do UE. Kwota pomocy została obliczona jako 100 % jej wartości nominalnej. Polskie władze nigdy nie kwestionowały tych ustaleń.
- (30) Zgłoszona konwersja zadłużenia na akcje polega na podwyższeniu kapitału finansowanym przez ARP. Środek ten związany jest zatem z wykorzystaniem zasobów państwa. Poza tym przynosi on spółce korzyści polegające na ograniczeniu ponoszonych przez nią kosztów. HSW, jako spółka borykająca się z problemami, nie otrzymałaby takich środków finansowych na warunkach rynkowych.
- (31) Ponadto HSW zajmuje się produkcją sprzętu budowlanego, czyli jednym z rodzajów działalności związanych z wymianą handlową między państwami członkowskimi. Główni konkurenci spółki działający na rynku UE zostali przedstawieni w pkt 8.
- (32) W związku z tym konwersja wierzytelności na akcje, który to środek został przyznany po przystąpieniu do UE, stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 87 ust. 1, czego też polskie władze nie podważały.
- (33) Wszystkie pozostałe środki przedstawione w powyższej tabeli zostały w decyzji pierwotnej uznane za pomoc państwa — także w tym przypadku polskie władze nie zgłosiły sprzeciwu.
- (36) O uznaniu pomocy za udzieloną przed przystąpieniem do UE decyduje przyjęcie przez właściwy organ przed dniem 1 maja 2004 r. prawnie wiążącego aktu zawierającego zobowiązanie do udzielenia takiej pomocy. Jeżeli w dniu przyznania pomocy dokładnie znano zakres zaangażowania finansowego państwa, pomoc indywidualna nie ma zastosowania po przystąpieniu do UE.
- (37) Jeśli z kolei środki przyznano po przystąpieniu, wówczas stanowią one nową pomoc, której zgodność ze wspólnym rynkiem oceniana jest przez Komisję w trybie procedury ustanowionej w art. 88 Traktatu WE.
- (38) Polskie władze nie poinformowały o żadnych innych zmianach w zakresie środków pomocy państwa na rzecz HSW oprócz konwersji zadłużenia na akcje. Zatem w powyższych tabelach wyszczególniono wszystkie środki pomocy państwa (w tym datę ich przyznania) przedstawione w decyzji pierwotnej, a jedyna zmiana polega na dodaniu konwersji zadłużenia na akcje.

III.4. Wyłączenia na podstawie art. 87 ust. 3 Traktatu WE

- (39) W niniejszej sprawie nie mają zastosowania wyłączenia przewidziane w art. 87 ust. 2 Traktatu WE. Jeżeli chodzi o wyłączenia na mocy art. 87 ust. 3 Traktatu WE — z uwagi na to, że podstawowy cel pomocy dotyczy przywrócenia zagrożonemu przedsiębiorstwu długoterminowej rentowności — można zastosować jedynie wyłączenie zapisane w art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE, które zezwala na zatwierdzenie pomocy państwa przeznaczonej na ułatwienie rozwoju niektórych działań gospodarczych, o ile nie zmienia ona warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem. W związku z tym pomoc może zostać uznana za zgodną ze wspólnym rynkiem na podstawie art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE jedynie wtedy, gdy spełniono warunki ustanowione w wytycznych.

Przywrócenie długoterminowej rentowności

III.3. Obowiązująca procedura

- (34) Ponieważ Komisja planuje uchylić pierwotną decyzję ostateczną, zmuszona będzie ponownie ocenić zgodność pomocy restrukturyzacyjnej ze wspólnym rynkiem. Obowiązywać będzie tutaj procedura identyczna z tą zastosowaną przy podejmowaniu decyzji pierwotnej.
- (35) Środki pomocy przyznane przed datą przystąpienia do UE i nie mające zastosowania po tej dacie, nie mogą być badane przez Komisję ani w ramach procedur określonych w art. 88. Traktatu WE, ani w ramach procedury mechanizmu przejściowego przewidzianej w Traktacie o przystąpieniu. Mechanizm ten nie upoważnia Komisji ani nie wymaga od niej weryfikacji środków pomocy, które nie mają zastosowania po przystąpieniu do UE.
- (40) Aby środek został uznany za zgodny ze wspólnym rynkiem na podstawie pkt 34–37 wytycznych, plan restrukturyzacji musi określać środki pozwalające spółce odzyskać długoterminową rentowność oraz dobrą kondycję finansową w rozsądnym okresie. Plan taki musi opierać się na realistycznych założeniach co do przyszłych warunków działania.
- (41) Komisja wyraża wątpliwości co do możliwości odzyskania przez HSW długoterminowej rentowności, ponieważ wydaje się ona stale potrzebować dodatkowych środków pieniężnych, a środki restrukturyzacyjne przewidziane w planie lutowym okazały się niedostateczne, co stawia pod znakiem zapytania wiarygodność obu planów restrukturyzacji. Plan nie zawiera przekonujących dowodów na to, że zapotrzebowanie na dodatkowe środki pieniężne w 2007 r. miało charakter jednorazowy i wynikało z nagłych zmian postępowania konkurentów HSW, do których HSW musi się przystosować. Innymi słowy nie dowiedziono, że w nadchodzących latach HSW nie grozi podobny niedobór środków pieniężnych.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 34 z 10.2.2006, str. 2.

(42) Wydaje się również, że HSW, której większość produkcji trafia na eksport (eksportowane towary mają 60-procentowy udział w sprzedaży beneficjenta) jest poważnie narażona na ryzyko kursowe. Zdaniem Komisji ten czynnik ryzyka dla rentowności HSW nie został dostatecznie uwzględniony w planie listopadowym. HSW oszacowała, że minimalny kurs wymiany PLN/EUR gwarantujący pozytywny wynik finansowy wynosi [...]]. W dniu 18 września 2007 r. kurs ten wynosił 3,79, czyli był tylko o [...] % wyższy od kursu stanowiącego próg rentowności. Ma to tym większe znaczenie, że spółka zamierza zwiększyć udział eksportu rozliczanego w EUR z [...] do [...] %, co zwiększy jej zależność od tej waluty. Perspektywy przystąpienia przez Polskę do strefy EUR, co wiązałoby się z znaczącym obniżeniem ryzyka kursowego, są w chwili obecnej niejasne, ponieważ nie ustalono dotychczas żadnej daty przystąpienia.

Ograniczenie pomocy do minimum

(43) Zgodnie z pkt. 43–45 wytycznych, pomoc musi być ograniczona do niezbędnego minimum, wystarczającego do restrukturyzacji przedsiębiorstwa.

(44) Komisja ma wątpliwości co do tego, czy pomoc ograniczona jest do niezbędnego minimum. Punkt 45 wytycznych stanowi co następuje: »Aby ograniczyć efekt zakłócający, kwota pomocy lub forma, w której pomoc jest przyznana, nie mogą stanowić dla przedsiębiorstwa nadwyżki pieniędzy, którą można by użyć do agresywnych działań zakłócających rynek, niezwiązanych z procesem restrukturyzacji. [...] Żadna pomoc nie może zostać wykorzystana do finansowania nowych inwestycji, które nie są niezbędne w celu przywrócenia rentowności przedsiębiorstwa.«

(45) Komisja zwraca uwagę na fakt, że polskie władze nie uzasadniły dostatecznie zapotrzebowania na dodatkowe środki pieniężne uzyskane dzięki konwersji zadłużenia na akcje, aby zagwarantować, że HSW nie otrzyma nadmiarowych środków pieniężnych. Jak wspomniano powyżej w pkt 21, [...] PLN ma umożliwić HSW przedstawienie lepszej oferty dla klientów i dostawców. Komisja wyraża wątpliwości, czy takie środki marketingowe można rzeczywiście zaliczyć do środków restrukturyzacyjnych, a tym samym, czy pomoc została ograniczona do niezbędnego minimum.

Zwiększenie kwoty pomocy

(46) Polskie władze stwierdziły, że konwersja zadłużenia na akcje nie doprowadziła do zwiększenia ogólnej kwoty pomocy. Komisja istotnie ustaliła, że element pomocy zawarty w pierwotnych pożyczkach, które obecnie podlegają konwersji na akcje, wynosił 100 % ich wartości nominalnej (75 mln PLN). Równocześnie jednak Komisja zwraca uwagę na fakt, że w rozpatrywanej sprawie beneficjent zostaje zwolniony z obowiązku zwrotu nie tylko kwoty głównej pożyczki, lecz także należnych odsetek (22,9 mln PLN). HSW zyska zatem dodatkowe środki w kwocie 97,9 mln PLN, które zostaną wykorzystane w sposób opisany w powyższym pkt 21. W związku

z powyższym, Komisja wyraża wątpliwości, czy nie doszło do zwiększenia kwoty pomocy z pierwotnych 75 mln do 97,9 mln PLN.

Unikanie zbędnego zakłócania konkurencji

(47) Zgodnie z postanowieniami zawartymi w pkt. 38–42 wytycznych, należy podjąć środki w możliwie największym stopniu łagodzące potencjalne negatywne skutki pomocy dla konkurentów. Pomoc nie powinna nadmiernie zakłócać konkurencji. Oznacza to zazwyczaj ograniczenie obecności przedsiębiorstwa na rynku po zakończeniu restrukturyzacji. Obowiązkowe ograniczenie lub zmniejszenie obecności firmy na właściwym rynku jest jednym z czynników kompensujących konkurentom skutki udzielenia pomocy.

(48) Punkt 52 lit. b) wytycznych przewiduje wyraźnie, że »jeżeli kwota pomocy jest zwiększona, wszystkie niezbędne środki wyrównawcze muszą zostać rozszerzone w porównaniu ze środkami pierwotnie przyjętymi« Ponadto, zgodnie z pkt 40 wytycznych, środki wyrównawcze muszą być proporcjonalne do zakłócających skutków pomocy. Wątpliwości Komisji dotyczą zatem nie tylko **kwoty** pomocy, jak to wyrażono powyżej, lecz także tego, czy w nowej sytuacji pomoc udzielona HSW faktycznie wywrze takie same **skutki**.

(49) Polska jednoznacznie przyznaje, że skutki konwersji zadłużenia HSW na akcje są korzystne dla tej spółki, ponieważ poprawiają znacząco jej płynność finansową. Ta forma pomocy państwa wzmocni pozycję finansową HSW (zob. pkt 18). W samych wytycznych uznano, że różne formy pomocy mogą w zróżnicowany sposób oddziaływać na konkurencję, co jest jedną z przyczyn dla których np. pomoc na ratowanie przedsiębiorstw może przybrać wyłącznie formę pomocy zwrotnej (pkt 25 wytycznych). Komisja ma zatem wątpliwości, czy przewidziane środki wyrównawcze są wystarczające. Nawet gdyby Komisja stwierdziła, że konwersja zadłużenia na akcje nie doprowadziła do zwiększenia kwoty pomocy ale równocześnie ustaliła, że rozpatrywany środek zakłóci funkcjonowanie rynku w większym stopniu niż pierwotnie zakładano, powinna rozważyć konieczność zwiększenia środków wyrównawczych, ponieważ środki te muszą być proporcjonalne do zakłócającego efektu pomocy (pkt 40 wytycznych).

IV. DECYZJA

(50) W świetle powyższych ustaleń Komisja zdecydowała o wznowieniu procedury ustanowionej w art. 88 ust. Traktatu WE, w związku z czym informuje polskie władze o możliwości uchylecia decyzji pierwotnej na podstawie art. 9 rozporządzenia proceduralnego oraz zwraca się do polskich władz o dostarczenie, w terminie jednego miesiąca od otrzymania niniejszego pisma, wszelkiej dokumentacji, informacji i danych niezbędnych do oceny zgodności pomocy ze wspólnym rynkiem. Komisja zwraca się do polskich władz o niezwłoczne przesłanie odpisu niniejszego pisma do potencjalnego beneficjenta pomocy.

(51) Komisja zwraca uwagę na fakt, że rozpatrywany środek został wdrożony z naruszeniem art. 88 ust. 2 Traktatu WE i dlatego może stanowić pomoc niezgodną z prawem. Komisja pragnie przypomnieć polskim władzom, że art. 88 ust. 3 traktatu WE ma skutek zawieszający oraz zwrócić ich uwagę na art. 14 rozporządzenia Rady (WE) nr 659/1999, który stanowi, że wszelka pomoc niezgodna z prawem może zostać odzyskana od beneficjenta.

(52) Komisja poinformuje o swojej decyzji zainteresowane strony publikując niniejsze pismo wraz z jego streszczeniem w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*. Komisja poinformuje również Organ Nadzoru EFTA, przesyłając odpis niniejszego pisma. Wszystkie takie zainteresowane strony zostaną wezwane do przedstawienia uwag w terminie jednego miesiąca od dnia publikacji.”